

Mál nr. 219/1999

**M og
Vátryggingafélagið V v/frjálsrar ábyrgðartryggingar.**

Vinnuslys í verksmiðju A í Helguvík þ. 7.4.1998.

Gögn.

1. Málskot móttakið þ. 2.9.1999.
2. Niðurstaða tjonanefndar mál nr. 665/1999.
3. Lögregluskýrsla dags. 7.4., 15.4. og 30.4. ásamt ljósmyndum.
4. Tilkynning um vinnuslys dags. 14.4.1998.
5. Eftirlitsskýrsla Vinnueftirlits ríkisins dags. 15.4. 1998 og umsögn dags. 15.4.1998.
6. Tjónstilkynning dags. 3.5.1999 ásamt fylgiskjali.
7. Bréf lögmanns M dags. 19.3., 16.8. og 20.9.1999.
8. Bréf V dags. 7.4.1998, 3.6., 4.6., 25.6., 26.8. og 12.10.1999.
9. Verklagsreglur v. hreinlætisáætlunar.
10. Vottorð og örorkumat dags. 29.4. og 24.6. og 11.8.1998.

Málsatvik.

M vann við þrif á vélum í vatnsvinnusal verksmiðju A í Helguvík. Í umrætt sinn var hann að þrifa snigla. M segir, að þegar hann hafi komið á vakt sína hafi hann slökkt á öllum sniglum í vinnslusalnum og þrifið einn snigil og verið einn við það verk og gengið erfiðlega og spurt verkstjóra hvort ekki væri betra að hafa sniglana í gangi þegar verið væri að þrifa þá. M segir, að verkstjórinn hafi svarað því á þann veg, að M gæti fengið eins marga snigla í gang eins og hann vildi. M segist vera óvanur öllum öryggisatriðum við svona vinnu enda ekki unnið lengi á umræddum vinnustað og hafi ekki vitað að það var ófrávíkjanleg vinnuregla, að sniglar væru ekki í gangi þegar þeir væru þrifnir. Þá segist M vita það eftir slysið, að ekki sé ætlast til að einn aðili vinni við að þrifa sniglana það eigi alltaf að vera tveir við það verk öryggisins vegna, en þetta hafi verið í fyrsta sinn, sem M þreif þessa snigla í vinnslusalnum. M segir, að snigilrennan liggja neðst alveg niður við gólf og neðst á henni sé tveggja tommu gat sem tappi sé í. M segir að tappinn sé losaður og drulla síðan hreinsuð úr snigilrennunni og hafi tappinn ekki verið í gatinu í umrætt sinn og hafi niðurfallið verið stíflað af drullu. Vegna stíflunnar segist M hafa sett fingur vinstri handar upp um gatið í því skyni að losa um drullu í snigilrennunni og hafi ekki áttað sig á að snigillinn var í gangi og lent með tvo fingur í sniglinum og orðið fyrir slysi, sem nánar er lýst í skjölum málsins.

Verkstjóri M segir, að venjulega annist tveir menn um að þrifa sniglana, en það sé ekki undantekningarlaus regla. Verkstjórinn segir, að fyrst hafi M þrifið einn snigil og síðan beðið sig um að gangsetja þá snigla, sem að M var að fara að þrifa og segist verkstjórinn hafa farið inn í stjórnstöðvarherbergi og gangsett sniglana að beiðni M og síðan hafi síminn hringt og hann vikið frá til að svara og á meðan hafi slysið átt sér stað.

Vinnslustjóri verksmiðjunnar segir að alltaf sé mælt til þess, að tveir menn vinni saman að hreinsun snigla og þá eigi alltaf að taka úr sambandi þegar unnið sé við hreinsun þeirra, en þurfi að gangsetja þá sé ætlast til, að notaður sé sérstakur rofabúnaður til að hægt sé að kveikja og slökkva á sniglunum eftir vild. Vinnslustjórinn segir að M hafi verið óvanur að þrifa þessi tæki og sett fingurnar upp í ofangreint gat í einhverju aðgæsluleysi.

Í tilkynningu Vinnueftirlits ríkisins um vinnuslys segir, að M hafi gleymt því að snigillinn var í gangi með þeim afleiðingum að slysið varð. Í eftirlitsskýrslu Vinnueftirlitsins segir, að verkstjórum sé skylt að gera starfsmönnum glögga grein fyrir hvernig staðið sé að verki við hreinsun sem þá sem um ræðir í máli þessu og stöðva vélina meðan á hreinsun stendur. Í

umsögn Vinnueftirlitsins segir, að vinnubrögð og starfshættir séu mjög hættulegir og ávallt skuli stöðva snigla og aftengja þegar hreinsun fari fram. Þá segir, að verkstjórinn hafi ekki verið viðstaddur og hafi ekki gefið nákvæm fyrirmæli um verktilhögun að sögn M. Niðurstaða Vinnueftirlitsins er síðan sú, að ranglega hafi verið staðið að hreinsun og öryggisútbúnaður ekki notaður.

M krefst bóta og í bréfum lögmans hans kemur fram, að verkstjórn og eftirlit með verkinu hafi verið ábótavant sbr. umsögn Vinnueftirlits ríkisins. Þá hafi nauðsynlegri leiðbeiningarskyldu ekki verið fullnægt varðandi það hvernig M skyldi standa að hreinsun snigilsins. Einnig er því haldið fram, að á það hafi skort, að verkstjórn og eftirlit með verkinu hafi verið með viðunandi hætti. Einnig er á það bent, að ætlast hafi verið til, að tveir menn ynnu að umræddri hreinsun en ekki einn. Lögmaður M bendir á að miðað við aðstæður sé eðlilegt, að sakarmatið sé strangt í garð vinnuveitanda og því eigin sök M lítil.

V bendir á, að samkvæmt frásögn M sjálfs þá hafi honum verið kunnugt um að snigillinn var í gangi þegar hann vann við hreinsun á honum. V telur, að þar sem M sé menntaður vélstjóri hafi hann mátt gera sér grein fyrir þeirri augljósu hættu sem hafi stafað af því að stinga fingrunum inn um tæmingarop þegar snigillinn væri í gangi. Í ljósi þessa telur V, að M eigi að bera helming tjónsins vegna eigin sakar.

Álit.

Ljóst er af umsögn Vinnueftirlits ríkisins, að aðstæður við umrætt verk voru erfiðar og hættulegar. Þá kemur fram í gögnum málsins, að ekki var staðið að hreinsun snigilsins í umrætt sinn svo sem ætlast er til. Vinnuveitandinn ber því sök í málinu. Til þess er að líta, að M er menntaður vélstjóri og þrátt fyrir að hann hafi ekki unnið lengi á umræddum vinnustað mátti hann gera sér grein fyrir þeirri hættu sem leiddi af því að stinga fingrum upp í niðurfallsop snigils sem er í gangi. Miðað við ofangreindar aðstæður þykir rétt, að M beri helming sakar.

Niðurstaða.

V bæti tjón M að hálfu en M ber helming tjónsins vegna eigin sakar.

Reykjavík 2.11.1999.

Rúnar Guðmundsson hdl.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.